СОВЕТ
ЯНГА - САЛСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
АРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул.Центральная, д.18, с. Янга-Сала,
Арский муниципальный район, 422011

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АРЧА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЯҢАСАЛА
АВЫЛ ҖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ
Үзәк урам, 18 йорт, Яңасала авылы,
Арча муниципаль районы, 422011

Тел. (84366) 57-2-10, факс (84366) 57-2-10. E-mail: Yns.Ars@tatar.ru www.arsk.tatarstan.ru

Яңасала авыл җирлеге Советы
КАРАРЫ

от « 24 » октябрь 2022ел **№ 58**

Яңасала авыл җирлеге Советы депутаты статусы турында нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында җирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Арча муниципаль районы “Яңасала авыл җирлеге” муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә Яңасала авыл җирлеге Советы карар бирде:

1. Яңасала авыл җирлеге Советы депутаты статусы турындагы нигезләмәне расларга.
2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталында бастырып чыгарырга һәм Арча муниципаль районының рәсми сайтында урнаштыру юлы белән халыкка җиткерергә.
3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны үз өстемә алам.

Яңасала авыл җирлеге башлыгы А.И.Сафин

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН * АРСКИЙ МУНИЦИПАЛЬНЫЙ РАЙОН * МУНИЦИПАЛЬНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ «ЯНГА-САЛСКОЕ СЕЛЬСКОЕ ПОСЕЛЕНИЕ» * СОВЕТ ЯНГА-САЛСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ ИНН 1609003024

Яңасала
авыл җирлеге
Советының
24 октябрь 2022ел, №58
карарына кушымта

Яңасала авыл җирлеге Советы депутаты статусы турында нигезләмә

Әлеге Нигезләмә Яңасала авыл җирлеге Советы депутатының хокукларын һәм бурычларын, шулай ук депутат тарафыннан үз вәкаләтләрен башкарганда төп хокукый һәм социаль гарантияләрне билгели.

1 статья. Яңасала авыл җирлеге Советы депутаты статусының хокукый нигезе

1. Яңасала авыл җирлеге Советы депутаты статусы (алга таба - депутат) Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы законнары, Арча муниципаль районы Яңасала авыл җирлеге уставы, әлеге Нигезләмә нигезендә билгеләнә.
2. Җирле үзидарә органнары депутатның үз хокукларын һәм бурычларын нәтиҗәле гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыра.

2 статья. Депутатның вәкаләтләре чоры

1. Депутатның вәкаләтләре, әлеге Нигезләмәнең 3 статьясында каралган очраклардан тыш, яңа чакырылыш Яңасала авыл җирлеге Советы эшли башлаган көннән башлана һәм туктатыла.
2. Депутатның вәкаләтләре чоры «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Арча муниципаль районы Яңасала авыл җирлеге Уставы белән билгеләнә.

3 статья. Депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Депутатның вәкаләтләре түбәндәге очракта вакытыннан алда туктатыла:
1) үлем;
2) үз теләге белән отставкага китү;
3) суд тарафыннан хокуктан файдалануга сәләтсез яисә хокуктан файдалану сәләте чикләнгән дип танылу;
4) суд тарафыннан хәбәрсез югалган яисә вафат дип игълан ителү;
5) аңа карата судның гаепләү карары законлы көченә керү;
6) Россия Федерациясеннән читкә даими яшәү урынына чыгу;
7) Россия Федерациясе гражданлыгы тукталу яки Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданының аның нигезендә чит ил гражданы җирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы чит ил гражданлыгы тукталу, Россия Федерациясе гражданының яки, Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә башкасы каралмаган булса, Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсе нигезендә җирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы чит ил гражданының чит ил гражданлыгы (подданлыгы) булу яки яшәүгә рөхсәт яисә чит ил территориясендә гражданның даими яшәү хокукын раслый торган башка документы булу;
8) сайлаучылар тарафыннан чакыртып алыну;

9) тиешле җирле үзидарә органы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату;

10) хәрби яисә аны алмаштыра торган хезмәткә чакырылу;

11) «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән чикләүләрне үтәмәгән очракта;

12) «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда каралган башка очракларда.

2. Яңасала авыл җирлеге Советының депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турындагы карары вәкаләтләрне вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән көннән алып 30 көннән дә соңга калмыйча кабул ителә, ә бу нигез Яңасала авыл җирлеге Советы сессияләре арасында барлыкка килгән очракта - мондый нигез барлыкка килгән көннән соң өч айдан да соңга калмыйча.

3. Татарстан Республикасы Президенты депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турындагы гариза белән мөрәҗәгать иткән очракта, вәкаләтләрне вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килү Яңасала авыл җирлеге Советына әлеге гариза кергән көн була.

4 статья. Депутат таныклыгы һәм күкрәк билгесе

1. Депутат аның шәхесен һәм Яңасала авыл җирлеге Советы депутаты вәкаләтләрен раслаучы төп документка, шулай ук үз вәкаләтләре чоры дәвамында аның тарафыннан файдаланыла торган күкрәк билгесенә ия.

2. Депутат таныклыгы һәм күкрәк билгесе турындагы нигезләмә, аларның тасвирламасы Яңасала авыл җирлеге Советы карары белән раслана.

5 статья. Депутат тарафыннан үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру шартлары

1. Депутат депутат эшчәнлеген, Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Яңасала авыл җирлеге Уставында билгеләнгән очраклардан тыш, үз депутат эшчәнлеген төп эш урыны буенча хезмәт бурычларын үтәү белән бергә алып бара.

6 статья. Депутатның эшчәнлек формалары

1. Депутат эшчәнлеге формалары:

а) Яңасала авыл җирлеге Советы утырышларында катнашу;

б) Яңасала авыл җирлеге Советы комиссияләре эшендә катнашу;

в) Яңасала авыл җирлеге Советы карарлары проектларын Яңасала авыл җирлеге Советы каравына кертү;

г) депутат таләбен кертү;

д) депутат мөрәҗәгатен җибәрү;

е) дәүләт хакимияте органнарына, җирле үзидарә органнарына, иҗтимагый берләшмәләргә һәм аларның вазыйфаи затларына тәкъдимнәр кертү;

ж) тиешле вазыйфаи затларга гражданнар хокукларын бозуның ачыкланган очракларын кичекмәстән кисәтү чараларын күрүне таләп итеп мөрәҗәгать итү;

з) сайлаучылар белән эш;

и) депутат берләшмәләре - фракцияләр һәм депутат төркемнәре эшендә катнашу;

к) территориаль иҗтимагый үзидарәне оештыруда катнашу.

2. Депутат эшчәнлеге шулай ук федераль законнарда, Татарстан Республикасы Конституциясендә һәм законнарында, Арча муниципаль районы Яңасала авыл җирлеге Уставында, Яңасала авыл җирлеге Советы регламентында, башка муниципаль актларда каралган башка формаларда да гамәлгә ашырыла ала.

7 статья. Депутатның Яңасала авыл җирлеге Советы утырышларында катнашуы

1. Депутат Яңасала авыл җирлеге Советы утырышларында шәхсән үзе катнаша.

2. Депутатка Яңасала авыл җирлеге Советының утырышлар уздыру вакыты һәм урыны, карауга кертелә торган мәсьәләләр турында үз вакытында хәбәр ителә, шулай ук әлеге мәсьәләләр буенча Яңасала авыл җирлеге Советы регламенты нигезендә барлык кирәкле материалларны ала.

Яңасала авыл җирлеге Советы утырышында катнашу мөмкин булмаса, депутат бу хакта алдан ук Яңасала авыл җирлеге Советы рәисенә хәбәр итә.

3. Депутат түбәндәгеләргә хокуклы:

1) Яңасала авыл җирлеге Советында комиссияләргә һәм тиешле вазыйфаларга сайланырга;

2) Яңасала авыл җирлеге Советында карау өчен сораулар бирергә;

3) Яңасала авыл җирлеге Советы тарафыннан төзелә торган органнар һәм Яңасала авыл җирлеге Советы тарафыннан сайлана торган (билгеләнгән, килештерелә торган) вазыйфаи затлар кандидатуралары мәсьәләләре буенча фикер әйтергә;

4) хокук чыгару инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә Яңасала авыл җирлеге Советына хокукый актлар проектларын кертергә;

5) Яңасала авыл җирлеге Советы утырышларында көн тәртибе, карау тәртибе һәм тикшерелә торган мәсьәләләрнең асылы буенча тәкъдимнәр һәм искәрмәләр кертергә, карарлар проектларына һәм башка актларга төзәтмәләр кертергә;

6) Яңасала авыл җирлеге Советы утырышында Яңасала авыл җирлегенең чираттан тыш хисабын яисә Яңасала авыл җирлеге Советы карамагындагы вазыйфаи зат мәгълүматын тыңлау турында тәкъдимнәр кертергә;

7) Яңасала авыл җирлеге Советы регламентында билгеләнгән тәртиптә фикер алышуларда катнашырга;

8) Яңасала авыл җирлеге Советы утырышларында гражданнарның, аның фикеренчә, иҗтимагый әһәмияткә ия мөрәҗәгатьләрен игълан итәргә;

9) үз тәкъдимнәрен нигезләп һәм тавыш бирү мотивлары буенча чыгыш ясарга, белешмәләр һәм аңлатмалар бирергә;

10) Яңасала авыл җирлеге Советы утырышлары беркетмәләренең эчтәлеге белән танышырга.

4. Яңасала авыл җирлеге Советы утырышында депутат әйткән тәкъдимнәр һәм искәрмәләр Яңасала авыл җирлеге Советының тиешле комиссиясе тарафыннан карала һәм тикшерелә.

8 статья. Депутатның Яңасала авыл җирлеге Советының даими һәм вакытлы комиссияләре эшендә катнашуы

1. Депутат Яңасала авыл җирлеге Советы комиссияләренең эшендә шәхсән катнаша, ул шуларның әгъзасы булып тора, тәкъдимнәр кертә, карала торган мәсьәләләр буенча фикер алышуда һәм карарлар кабул итүдә катнаша.

2. Депутат үзе әгъза булмаган комиссияләр эшендә катнаша, тәкъдимнәр кертә, карала торган мәсьәләләр буенча фикер алышуда һәм киңәшмә тавышы хокукы белән карарлар кабул итүдә катнаша ала.

9 статья. Депутатның Яңасала авыл җирлеге Советы һәм аның комиссияләре күрсәтмәләрен үтәүдә катнашуы

1. Депутат Яңасала авыл җирлеге Советы һәм аның комиссияләре күрсәтмәләрен үз компетенцияләре чикләрендә үтәргә тиеш.

2. Яңасала авыл җирлеге Советы яисә аның комиссияләре күрсәтмәләре буенча депутат муниципаль берәмлек чикләрендә урнашкан җирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары, оештыру-хокукый һәм милек формаларына карамастан, оешмалар тарафыннан Яңасала авыл җирлеге Советы карарларының үтәлешен тикшерүләрдә катнаша.

3. Әлеге күрсәтмәләрнең үтәлеше нәтиҗәләре турында депутат Яңасала авыл җирлеге Советына яисә аның комиссиясенә хәбәр итә.

10 статья. Депутат таләбе

1. Депутат депутат таләбе белән үз компетенцияләренә керә торган мәсьәләләр буенча Яңасала авыл җирлеге Советы утырышларында җирле үзидарә органнарына, җирле үзидарә органнарының вазыйфаи затларына, Яңасала авыл җирлеге Советы төзи яисә сайлый торган башка органнар җитәкчеләренә, Арча муниципаль районы Яңасала авыл җирлеге территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр җитәкчеләренә мөрәҗәгать итәргә хокуклы.

2. Депутат таләбе - депутат мөрәҗәгате, ул Яңасала авыл җирлеге Советы карары буенча депутат таләбе буларак таныла. Депутат таләбе турындагы тәкъдим депутат яисә депутатлар төркеме тарафыннан язма рәвештә кертелә һәм Яңасала авыл җирлеге Советы регламентында билгеләнгән тәртиптә Яңасала авыл җирлеге Советы утырышында игълан ителә.

3. Депутат таләбе җибәрелгән җирле үзидарә органы, вазыйфаи зат, муниципаль предприятие яисә учреждение җитәкчесе Яңасала авыл җирлеге Советы билгеләгән көннән алып 15 көннән дә соңга калмыйча аңа язма рәвештә җавап бирергә тиеш. Җавап орган җитәкчесе, вазыйфаи зат, муниципаль предприятие яисә учреждение җитәкчесе, аңа депутат таләбе җибәрелгән яисә аның вазыйфаларын вакытлыча башкаручы зат тарафыннан имза салынырга тиеш.

4. Таләп инициаторы таләптә куелган мәсьәләләрне карауда турыдан-туры катнашырга хокуклы. Аларны карау көне турында таләп инициаторына алдан ук, әмма мәсьәләне карау көненә кадәр өч көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

5. Яңасала авыл җирлеге Советы җирле үзидарә органына, җирле үзидарә органының вазыйфаи затына, муниципаль предприятие яисә учреждение җитәкчесенә Яңасала авыл җирлеге Советы билгеләгән срокта депутат таләбе буенча кабул ителгән карарны үтәү турында язма җавап тапшырырга хокуклы.

11 статья. Депутат мөрәҗәгате

1. Депутат мөрәҗәгате булып үз компетенциясенә керә торган мәсьәләләр буенча депутатның дәүләт хакимияте органнарына, җирле үзидарә органнарына, күрсәтелгән органнарның вазыйфаи затларына, муниципаль предприятие һәм учреждение җитәкчеләренә, оештыру-хокукый формасына бәйсез рәвештә муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан иҗтимагый берләшмәләргә, депутат эшчәнлегенә бәйле мәгълүмат һәм белешмәләр алу максатыннан, язма рәвештә мөрәҗәгате санала.

2. Депутат мөрәҗәгате депутат бланкында рәсмиләштерелә һәм депутат тарафыннан мөстәкыйль рәвештә җибәрелә.

3. Дәүләт хакимияте органнарының, җирле үзидарә оештыру-хокукый формасына бәйсез рәвештә иҗтимагый берләшмәләрнең депутат мөрәҗәгатен каравы гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда гамәлгә ашырыла.

4. Депутат мөрәҗәгатенә җавап мөрәҗәгатькә җавап җибәргән вазыйфаи зат тарафыннан имзаланган булырга тиеш.

12 статья. Депутатның сайлаучылар белән үзара хезмәттәшлеге

1. Депутат сайлау округы сайлаучылары, шулай ук предприятиеләр, оешмалар, дәүләт һәм башка органнар коллективлары белән элемтәдә тора.

2. Депутат сайлаучылар мөрәҗәгатен карый, гражданнарны кабул итә, тиешле дәүләт хакимияте органнарына, җирле үзидарә органнарына һәм иҗтимагый берләшмәләргә тәкъдимнәр кертә, шулай ук аена кимендә бер тапкыр сайлаучыларны кабул итә.

3.Депутат очрашулар вакытында алар белән, шулай ук массакүләм мәгълүмат чаралары аша сайлаучыларга үз эшчәнлеге турында хәбәр итә.

4. Депутат сайлаучыларның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен тәэмин итү чараларын күрә:

алардан кергән тәкъдимнәрне, шикаятьләрне карый, үз вәкаләтләре чикләрендә аларда булган мәсьәләләрне дөрес чишәргә ярдәм итә;

гражданнарны кабул итә;

җәмәгатьчелек фикерен өйрәнә һәм, кирәк булганда, тиешле дәүләт хакимияте органнарына, җирле үзидарә органнарына тәкъдимнәр кертә.

5. Депутатларның сайлаучылар белән очрашулары махсус билгеләнгән урыннарда, биналарда, ишегалды территорияләрендә үткәрелә, исемлеген һәм бирү тәртибен Яңасала авыл җирлеге Советы билгели.

Депутатның гавами чара рәвешендә сайлаучылар белән очрашулары җыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турындагы Россия Федерациясе законнары нигезендә үткәрелә.

13 статья. Депутатларның депутат берләшмәләре эшендә катнашуы

1. Яңасала авыл җирлеге Советы депутаты уртак эшчәнлек өчен төзелә торган һәм карала торган мәсьәләләр буенча позицияне белдерә торган депутат фракциясе яисә төркем составына керергә хокуклы.

2. Фракцияләр һәм башка депутат берләшмәләрен төзү, теркәү һәм аларның эшчәнлеге тәртибе Яңасала авыл җирлеге Советы регламенты белән билгеләнә.

14 статья. Депутатның җирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары белән үзара хезмәттәшлеге

1. Депутат Яңасала авыл җирлеге Советы, аның органнары эшчәнлегендә актив катнашуын тәэмин итә торган тулы хокукка ия.

2. Яңасала авыл җирлеге Советы депутатның сайлау округындагы эше, Яңасала авыл җирлеге Советының, аның органнарының карарлары һәм йөкләмәләре үтәлеше турында хәбәрен тыңларга хокуклы.

3. Җирле үзидарә органнары һәм аның вазыйфаи затлары депутатка аның эшендә кирәкле ярдәмне күрсәтәләр, җирле үзидарә органнары эшчәнлеге турында депутатка мәгълүмат бирәләр, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары эшчәнлеге турында, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары эшенең барышы турында, иҗтимагый фикерне өйрәнүгә ярдәм итәләр.

15 статья. Депутатның вазыйфаи затлар тарафыннан кабул ителүгә хокукы

Үз эшчәнлеге мәсьәләләре буенча депутат Арча муниципаль районы Яңасала авыл җирлеге территориясендә җирле үзидарә органнары, предприятиеләр, оешмалар, муниципаль милек учреждениеләре вазыйфаи затлары тарафыннана чираттан тыш кабул

ителү хокукыннан файдалана

16 статья. Депутатның мәгълүмат алу һәм тарату хокукы

Депутат җирле үзидарә органнарыннан, муниципаль оешмалардан һәм аларның вазыйфаи затларыннан аның закон белән саклана торган яшерен эшчәнлеге белән бәйле булмаган мәсьәләләр буенча мәгълүмат алырга хокуклы.

17 статья. Депутатның бурычлары

1. Депутат түбәндәгеләргә бурычлы:

1) үз эшчәнлеген гамәлгә ашырганда Россия Федерациясе Конституциясен, федераль законнарны, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын, авыл җирлеге Уставын, башка муниципаль хокукый актларны үтәргә;

2) гражданнарның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәүне һәм яклауны тәэмин итәргә;

3) даими рәвештә, айга кимендә бер тапкыр, сайлаучыларны кабул итәргә;

4) гражданнарның, оештыру-хокукый рәвешенә бәйсез рәвештә оешмаларның, иҗтимагый берләшмәләрнең, дәүләт хакимияте органнарының, җирле үзидарә органнарының мөрәҗәгатьләрен үз вакытында карарга һәм аларга җаваплар бирергә;

5) сайлаучылар алдында очрашуларда елына кимендә бер тапкыр хисап тотарга;

6) депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләрне үтәргә;

7) «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны, бурычларны үтәргә;

8) әхлак һәм депутат этикасы нормаларын үтәргә;

9) дәүләт серен һәм закон белән саклана торган башка серне сакларга, шулай ук шәхси тормышка кагыла торган белешмәләрне, гражданнарның абруен һәм абруен, депутатның вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле рәвештә аңа мәгълүм булган гражданнарның абруен һәм абруен абруен фаш итми торган белешмәләрне сакларга;

10) ел саен хисап финанс елыннан соң килә торган елның 30 апреленнән дә соңга калмыйча үзенең керемнәре, чыгымнары, мөлкәте турында һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләрне, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләрне гамәлдәге законнар нигезендә белешмәләр тапшырырга тиеш.

2. Депутат аңа федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, авыл җирлеге уставы һәм башка муниципаль хокукый актлар белән йөкләнгән башка бурычларны үти.

18 статья. Депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләр

1. Даими нигездә үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы депутат түбәндәгеләргә хокуклы түгел:

1) шәхсән яки ышанычлы затлар аша эшмәкәрлек эшчәнлеге белән шөгыльләнергә;

2) коммерциячел яисә коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашырга, түбәндәге очраклардан тыш:

а) сәяси партия белән идарә итүдә, һөнәри берлек органы, шул исәптән җирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы тарафыннан түләүсез нигездә катнашу, башка иҗтимагый оешма, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативлары

съездында (конференциясендә) яисә гомуми җыелышында, күчемсез мөлкәт милекчеләре ширкәтендә катнашу;

б) коммерциягә карамаган оешма идарәсендә (сәяси партия идарәсендә катнашудан тыш, һөнәри берлек органы, шул исәптән җирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешманың сайланулы органы тарафыннан, башка иҗтимагый оешма, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативлары съездында (конференциясендә) яисә гомуми җыелышында катнашу, Татарстан Республикасы законында билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Президентына алдан хәбәр итеп, түләүсез нигездә катнашу;

в) Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре Советы Ассоциациясендә, муниципаль берәмлекләрнең башка берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тапшыру;

г) муниципаль берәмлекнең идарә органнарында һәм ревизия комиссиясендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә оештыруны гамәлгә куючы (катнашучы) муниципаль берәмлек булган оешманы гамәлгә куючы (акционер) тарафыннан оешманы гамәлгә куючының вәкаләтләрен муниципаль берәмлек исеменнән гамәлгә ашыру тәртибен яисә идарә тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә тапшыру муниципаль милектәге акцияләр (устав капиталындагы өлешләр);

д) федераль законнарда каралган башка очраклар;

3)мөгаллимлек, фәнни һәм башка иҗат эшчәнлегеннән тыш, башка түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнергә. Шул ук вакытта мөгаллимлек, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлек чит дәүләтләр, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары хисабына гына финанслана алмый, әгәр Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яки Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса;

4) Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, попечительләр яисә күзәтү советлары, чит ил коммерциячел булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларының һәм Россия Федерациясе территориясендә аларның структур бүлекчәләренең башка органнары составына керергә.

2. Даими нигездә вәкаләтләрне гамәлгә ашыручы депутат граждан административ яисә җинаять эше буенча яки административ хокук бозу турындагы эш буенча яклаучы яисә вәкил (законлы вәкиллек очракларыннан тыш) буларак катнаша алмый.

19 статья. Депутат әхлагы

1.Депутат закон, әхлак һәм мораль нормаларны төгәл үтәргә тиеш:

1) Яңасала авыл җирлеге Советы утырышларында билгеләнгән тәртипне һәм регламентны үтәргә;

2) башка депутатларга, вазыйфаи затларга һәм депутат вәкаләтләрен үтәүгә бәйле рәвештә мөнәсәбәтләргә керүче гражданнарга карата ихтирамсызлык һәм игътибарсызлык күрсәтмәскә;

3) депутат эшчәнлегенә бәйле булмаган максатларда депутат вәкаләтләрен үтәүгә бәйле рәвештә үзенә мәгълүм булган белешмәләрне, әгәр бу белешмәләр дәүләт, хезмәт, коммерция, шәхси яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкил итсәләр, фаш итмәскә һәм кулланмаска;

4) җирле үзидарә органнары эшендә катнашудан тыелырга һәм шәхсән яисә якын туганнарына кагылышлы мәсьәләләрне хәл иткәндә җирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфаи затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданнар эшчәнлегенә йогынты ясау өчен депутат статусын файдаланмаска;

5) депутат вазыйфаларын объектив үтәүдә шик тудырырлык гамәллэрдән, гаризалардан, гамәлләрдән тыелып торырга, шулай ук аның Арча муниципаль

районының Яңасала авыл җирлеге абруена яки абруена зыян китерә алырлык конфликтлы хәлләрдән котылырга;

6) үз бурычларын үтәгәндә мәнфәгатьләр каршылыгына китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси кызыксыну барлыкка килгәндә - бу хакта Яңасала авыл җирлеге Советы карары белән расланган тәртиптә Яңасала авыл җирлеге Советына хәбәр итәргә һәм аның мәнфәгатьләр каршылыгын булдырмауга юнәлдерелгән карарларын үтәргә;

7) Яңасала авыл җирлеге Советы билгеләгән гавами чыгышлар кагыйдәләрен үтәргә.

2. Депутат әхлагы бозылган очракта, Яңасала авыл җирлеге Советы күрсәтмәсе буенча депутатның үз-үзен тотышы турындагы мәсьәлә тиешле комиссия тарафыннан карала.

20 статья. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыру гарантияләре

1. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыруның матди һәм башка гарантияләре Арча муниципаль районы Яңасала авыл җирлеге законнары, Яңасала авыл җирлеге Советының муниципаль норматив хокукый актлары белән билгеләнә.

2. Депутат хокукларын җинаять яки административ җаваплылыкка тарту, тоткарлау, арестлау, тентү, сорау алу, аларга карата башка җинаять-процессуаль һәм административ-процессуаль гамәлләр кылу, шулай ук алар билгән торак һәм (яисә) хезмәт урыны, аларның багажы, шәхси һәм хезмәт транспорт чаралары, хат алышу өчен оператив-эзләү чаралары үткәргәндә, депутат хокукларын гарантияләү, аларны җинаять яки административ җаваплылыкка тарту, тоткарлау, тентү, сорау алу, аларга карата башка җинаять-процессуаль һәм административ-процессуаль гамәлләр кылу, алар кулланган элемтә чаралары, аларга караган документлар федераль законнар белән билгеләнә.

3. Депутат тавыш биргәндә белдерелгән фикер, позиция һәм аның статусына туры килә торган башка гамәлләр, шул исәптән аның вәкаләтләре чоры тәмамланганнан соң, әйтелгән фикерләре, позициясе өчен җинаять яисә административ җаваплылыкка тартыла алмый. Әлеге нигезләмә депутат тарафыннан ачыктан-ачык хурлауларга, яла ягуга яисә федераль законда каралган башка хокук бозуларга җибәрелгән очракларга кагылмый.